

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 07 Subat 2025
Sayı : 680

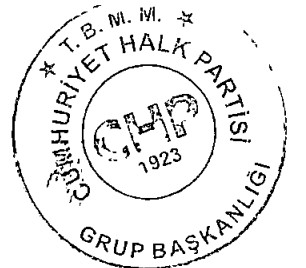
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa SARIGÜL
Erzincan Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler , Tarım, Orman ve Köyişleri
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 10-2-2025	Esas No: 2/2907

TBMM KANUNLAR VE KANUN TASARILARI
07 Şubat 2025
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
07 Şubat 2025
No: 1580015

GENEL GEREKÇE

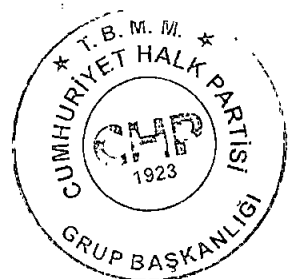
Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 2. maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti "sosyal bir hukuk devletidir". Yine, Anayasanın 60. maddesinde de "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" denilerek sosyal güvenlik hakkı Anayasal güvence altına alınmıştır.

20/10/2022 tarihli ve 6243 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan "2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" uyarınca hazırlanan 12.11.2022 tarihli ve 32011 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliğı (2022/36) kapsamında 100 baş ve üzeri anaç koyun keçi varlığına sahip işletme/köy-mahalle sürüsü sertifika sahibi çobanlar için; ülkemizde nitelikli çoban ihtiyacının karşılanması, çobanların sosyal güvence altına alınmalarını teşvik etmek amacıyla Sürü Yöneticisi (çoban) İstihdam Desteğı uygulanmıştır. 2013-2023 döneminde çobanlara yönelik 81 ilde 2 bin 125 eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiş ve bugüne kadar 49 bin 790 kişi sertifika almıştır.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliğı (TÜDKİYE) tarafından yapılan araştırma da ülkemizde 50 bin çobanın bulunduğu ancak 150 bin çoban açığına olduğunu açıklamıştır. Yine yapılan tespitlerde Türkiye'de hayvancılık yapan birçok işletme sahibi çoban bulmakta zorlanırken, başta Afganlar olmak üzere göçmen istihdamıyla bu açık gidermeye çalışılmakta bu da kayıt dışı çalışılmasına neden olmaktadır. Bu kapsamda, yerli çobanlığın özendirilmesi beklentilerinin karşılanması için gerekli düzenlemelerin yapılması zaruridir. İlgili Bakanlıkların gerçekleştirmiş oldukları desteklerin de yetersiz ve yerinde olmadığı görülmektedir.

Çobanların sosyal güvenlik hakları 5510 sayılı Kanunun ek 5. Maddesi kapsamında düzenlenmiş olsa da uygulamada çobanların büyük bir çoğunluğunun sosyal güvenlik kapsamında olmadığı görülmektedir. Yaşlılık sigortası primleri ödenmediğinden birçoğu emeklilik hakkından yararlanamamaktadır. Bu durum hem çobanların kendileri hem de aileleri açısından bir takım sağlık ve gelecek problemleri oluşturabilmektedir. Oysa Gerek iş hukuku gerek borçlar ya da diğer kanun hükümlerine göre çalışsın tüm çalışanların sosyal güvenceye dahil olma hakları var iken çobanlık mesleğini icra edenler bu güvenceden mahrum kalmaktadırlar. Yine çobanlığın hem özendirilmesi hem de güvence altına alınmasına ilişkin bu mesleği bir fiil 15 yıl olarak gerçekleştiren vatandaşlarımız yıpranmaları da göz önüne alınarak emeklilikleri sağlanmalıdır.

Bu kanun teklifi ile sürü yöneticilerin, çobanların emekliliklerinin de sağlanması, hem çobanlık mesleğinin kayıtlı hale getirilmesi hem de çobanların sosyal güvenceye kavuşturulması hedeflenmektedir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 -31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 5 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan “çalışanlar,” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ile hizmet akdi unsurlarını taşımayan köy ve mahallelerde sürü yöneticiliği yapanlar,” ibareleri ile maddeye altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Hizmet akdi unsurlarını taşımayan köy ve mahallelerde sürü yöneticiliği yapanların bu Kanun kapsamında ödemekle yükümlü bulundukları prim tutarları, 82’nci madde uyarınca belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı üzerinden Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Sürü yöneticiliği yapar iken 55 yaşını dolduranlardan en az 4500 gün prim ödeyenlere yaşlılık aylığı bağlanır.”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

